

Táto aktivita je podporená v rámci programu
Európskej únie „Rights, Equality and Citizenship
Programme 2014-2020.

Zápis z pracovného stretnutia TPS Vzdelávanie

Dátum: 09.09.2020; miesto: Banská Bystrica

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

Zapísal: Barbora Vaněk

Program:

1. Privítanie, úvod
2. Predstavenie stratégie
3. Východiská k tvorbe stratégie: nastaviť ciele tak, aby boli realizovateľné, aktivity nadviazať logicky na strategické ciele, ujednotiť terminológiu, zjednotiť indikátory hodnotenia opatrení a cieľov
4. Štruktúra tém oblasti Vzdelávanie: dieťa – učiteľ – prostredie; desegregácia a inklúzia
5. Predstavenie základných strategických (globálnych) cieľov

Cieľ 1 REALIZOVAŤ A ROZŠIROVAŤ PODPORNÉ EDUKAČNÉ PROGRAMY ZA ÚČELOM ZLEPŠOVANIA VÝSLEDKOV ŽIAKOV

CIEĽ 2 ZEFEKTÍVNIŤ DOCHÁDZKU DETÍ A ŽIAKOV Z MRK ZA ÚČELOM ZLEPŠOVANIA ICH VÝSLEDKOV VO VZDELÁVANÍ

CIEĽ 3 ZVYŠOVAŤ POČTY ODBORNÝCH KAPACÍT A POMOCNÝCH PROFESIÍ PRI EDUKÁCII DETÍ A ŽIAKOV Z MRK

CIEĽ 4 ZVYŠOVAŤ KVALITU PRÁCE PEDAGOGICKÝCH, ODBORNÝCH A POMOCNÝCH PROFESIÍ PRI EDUKÁCII DETÍ A ŽIAKOV Z MRK

CIEĽ 5 ZABEZPEČIŤ DOSTATOK KAPACÍT MŠ A ZŠ A SKVALITNIŤ MATERIÁLNE VYBAVENIE ŠKÔL A ŠKOLSKÝCH ZARIADENÍ S PRÍTOMNOSŤOU DETÍ A ŽIAKOV Z MRK

CIEĽ 6 ZVÝŠIŤ ROVNÝ PRÍSTUP DETÍ A ŽIAKOV Z MRK KU KVALITNÉMU VZDELÁVANIU

CIEĽ 7 ZVÝŠIŤ INKLUZÍVNOSŤ ŠKÔL A ŠKOLSKÝCH ZARIADENÍ S DÔRAZOM NA INDIVIDUALIZÁCIU EDUKAČNÉHO PROCESU DETÍ A ŽIAKOV Z MRK

CIEĽ 8 ROZVÍJAŤ RÓMSKU NÁRODNOSTNÚ IDENTITU PROSTREDNÍCTVOM VZDELÁVANIA A KULTÚRY

Zápis

Otázka: Neformálne vzdelávanie

GC1: Zlepšovanie vzdelávacích výsledkov

Diskusia:

- Kam zahrnúť podporné finančné mechanizmy pre študentov/žiacov na zlepšenie účasti v škole, zlepšenie PŠD
- Mikropôžičky
- Tri akčné plány (zamestnanosť, inkluzívne vzdelávanie MINŠK, Stratégia integrácie Rómov 2030) – prepojenie, nadväznosť a dopĺňanie
- Dôležitosť vzdelávania v materinskom jazyku – akým spôsobom (ak sa neprihlásia k rómskej národnosti...) – zhmotniť to, pre koho to má byť?
- Podporné mechanizmy - dotácie na stravovanie z MPSVaR (má sa to viazať na zamestnaného rodiča, v rámci daňového bonusu) – možno to bude krok späť, veľa detí z MRK nám z toho vypadne
- Preferencia uchádzačov ovládajúcich rómskych jazyk pri zamestnávaní AsU – problém je kvalifikačná požiadavka, môže ostať maturita a doplňujúce štúdium (napr. ročné, osvedčenie, nie ísť takto vysoko so vzdelaním)
- Inklúzia – je potrebné znížiť počet žiakov v triedach
- Podporné edukačné programy – mentor/tútor – mal by byť priamo zamestnanec školy, s pedagogickým vzdelaním, a v domácom prostredí je ťažké sa k nim už dostať
- Deti zo SZP sú súčasťou ŠVVP a nemajú svoj vlastný vzdelávací program; upraviť vzdelávacie cykly – aby deti mohli dokončiť PŠD, + predĺžiť PŠD aby ukončili aspoň výučným listom, + PŠD v materskej škole, bude sa nedochádzanie do posledného ročníka MŠ nejako postihovať? Ak nie, čo s deťmi, ktoré nebudú dochádzať
- Presné a jednotné zadefinovanie SZP
- CVS – nie sú priestory implementovať to v praxi (44 škôl je dvojzmenných)
- Práca s pedagogickým zborom na školách, kde vieme, že je vysoké percento neukončenej PŠD
- Online kurzy vyučovania rómskeho jazyka
- Normatívna podpora na dokončenie vzdelávania (programy druhej šance?)
- Druhošancové vzdelávanie – málo škôl sa zapája, zatraktívnenie pre školy, nízko financované
-
- Spolupráca ZŠ + SŠ, cez neformálne vzdelávanie, pripravovať si študentov – motivovať ich aby chceli doštudovať
- Systém od MŠ – po SŠ je financovaný z rôznych zdrojov financovania, nedá sa dosledovať dieťa, jeho vzdelávacia dráha a tým pádom aj namieriť adresnú podporu
- Kariérové poradenstvo (KP), ktoré zohľadňuje aj špecifiká detí/mládeže z MRK → podporné opatrenia – súvisí s PUPŠD → zabezpečiť finančné prostriedky na personálne náklady KP a výchovné poradenstvo, už na základnej škole, vrátane spolupráce s rodičmi, škola + komunitné centrum + je potreba nájsť zastrešujúcu inštitúciu (samosprávny kraj)
- Vo Zvolene sa bude otvárať regionálne centrum kariéry, bolo by dobré prizvať Rozvojovú agentúru BBSK k spolupráci, malo by sa týkať rozvoja už od materských škôl
- Momentálne beží národný projekt Štandardizácia služieb výchovného poradenstva a prevencie (VUDPaP) – vytvárajú sa štandardy výchovného aj kariérneho poradenstva

GC2: Zlepšenie dostupnosti/zefektívniť dochádzku, vrátane školských zariadení (CVČ, ŠKD)

Diskusia:

- zabezpečenie dopravy v lokalitách, kde nie je vôbec žiadna dostupnosť dopravy
- inovácia tvorby vzdelávacích poukazov → komunikovať s niekým kto to má v kompetencii na MŠVVaŠ (1/3 sa vracia do štátneho rozpočtu)

- kultúrne poukazy/dostupnosť ku kultúrnym inštitúciám
- Atmosféra v školách – prístup k deťom – motivácia učiteľov

GC3: Zvýšenie počtu odborných a pomocných profesií

- Nie každý kto je MRK je aj SZP – príspevky naviazané na SZP

GC4: Zlepšenie kvality práce pedagogických a odborných zamestnancov

Diskusia:

- ako pracovať v kolektívoch zmiešaných, ako pracovať s predsudkami
- využívanie Európskeho zboru solidarity, Erasmus+ a iných programov pre deti a mládež, pre pedagogických a odborných pracovníkov, výmenné stáže učiteľov, študentov, od 2021 bude ešte oveľa viac – využívať pomoc napr. dobrovoľníkov, vzdelávať dobrovoľníkov...
- v praxi je množstvo pomocných profesií, ale ich spolupráca nefunguje dobre, koordinácia, kompetenčná nejasnosť (prehadzujú si kompetencie) – možnosť sociálneho pracovníka priamo na škole
- laboratórne (cvičné) školy, pedagóg v príprave, resp. absolvent by musel povinne absolvovať na prax/stáž/poriešili by sme aj drahé adaptačné vzdelávanie rok v škole (ako asistent učiteľa)
- model dobrej praxe
- etické tréningy (kapacity z vedeckej etiky) pre učiteľov → búranie postojov, stereotypizácie, komplexnejšie tréningy a dlhodobejšie, osloviť akademickú obec na vypracovanie
- service learningové stratégie – poznajú tú komunitu, s akými problémami sa to dieťa stretáva
- zamerať sa na obsah vzdelávania v rámci poskytovaných služieb cez MPC
- Absolventi prvý rok iba asistenti – povinná prax počas univerzity

GC5: Dostupnosť kapacít MŠ a ZŠ, skvalitniť didaktické a materiálne vybavenie

Diskusia:

- Veľkotriedky – obmedzia možnosť vytvárať triedy s menším počtom detí v triede (16)
- Zväčšujú sa rekonštrukciou triedy, aby boli veľkokapacitné, ale napr. pri WC a povinných priečkach sa kapacita znižuje, odporujú si nariadenia (hygienické)

GC6: Zvýšiť rovný prístup ku kvalitnému vzdelávaniu – predchádzanie priestorovej segregácii, tvorba metodických materiálov, kontrolovaná voľba

Diskusia:

K definícii segregácie → pomenovať jej prejavy v sociálnom priestore, usporiadať ich

GC7: Zvýšiť inkluzívnosť škôl, vytvoriť metodiku inkluzívneho vzdelávania, upraviť ŠVP, zaviesť minimálne vzdelávacie štandardy

Diskusia:

- minimálne vzdelávacie štandardy – súčasť individualizácie vzdelávania – je to zamerané aj na podporu učiteľov k tvorivosti, aj na vytvorenie akýchsi prechodných období pre deti, ktoré potrebujú viac času, spolupráca učiteľov druhého a prvého stupňa → pripraviť si deti na druhý stupeň, odbúravanie zbytočností v tých témach, motivovať deti týmto spôsobom, minimum je toto a dieťa by sa malo chcieť vedieť učiť viac - motivácia

- zákaz testovania (diagnostikovania) detí do 3. ročníka
- zrušenie špecializovaných tried – vyrovnávačka, max. 1 rok, zrušenie špeciálnych tried (idú úplne podľa úplne iných osnov)
- Neefektívnosť projektov - iba čerpanie dotácií

GC8: Rozvíjanie rómskej národnostnej identity prostredníctvom vzdelávania a kultúry a umenia

- zlepšiť prístup a povedomie o rómskej kultúre prostredníctvom prezentácie a tvorby zbierkovej, výskumnej a kultúrno-výchovnej činnosti v oblasti rómskej kultúry
- podpora vedeckých, výskumných a vzdelávacích činnosti v oblasti rómskej kultúry

Diskusia:

- Definícia rómskej kultúry/kultúra Rómov (sa preferuje romistami)
- Zaviesť ako súčasť vzdelávacích obsahov
- Rómskemu jazyku hrozí až zánik, je potrebné ho rozvíjať
- Zameranie sa na nerómske komunity, predsudky a ich eliminácia